

МИНСК
@ НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ
НАУК БЕЛАРУСИ

**30 октября -
2 ноября**

ГОД НАУКИ
2017

XIV МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**МОЛОДЕЖЬ
В НАУКЕ
2.0'17**

Тезисы

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК БЕЛАРУСИ
СОВЕТ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ НАН БЕЛАРУСИ

**Тезисы XIV МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
“МОЛОДЕЖЬ В НАУКЕ 2.0’17”**

Минск, 30 октября - 2 ноября 2017 г.

Содержание

Аграрные науки	4
Биологические науки	57
Гуманитарные науки и искусства	114
Медицинские науки	164
Физика, математика, информатика	184
Физико-технические науки	236
Химия и науки о Земле	296
Первый шаг в науку	338

Эвеліна Уладзіміраўна Русецкая
**КРОКАРР — АЎДЫЯГІД ПА БЕЛАРУСІ ЯК СІСТЭМА ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ ГІСТОРЫКА-
КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ**

Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі,

г. Мінск, Беларусь

e-mail: ruselina@gmail.com

КрокApp – персанальны аўдыягід па Беларусі

КрокApp – гэта ІТ-платформа, якая дазваляе пачуць цікавыя факты, практычную інфармацыю і карысныя падказкі па ходзе руху чалавека на мясцовасці.

Зараз праз мабільную праграму КрокApp можна праслухаць інфармацыю пра больш за 40 гарадоў Беларусі. Кантэнт даступны на чатырох мовах – беларускай, англійскай, рускай і чэшскай. Кантэнт-правайдэры актыўна дадаюць кантэнт на агульны BigData-сэрвер krokapp.com, які імгненна дае доступ да электронных дадзеных усім карыстальнікам. Кантэнт мабільнай праграмы рыхтуецца гідамі, вычытваецца філолагамі, праходзіць праверку ў Інстытуце гісторыі НАН Беларусі, пасля чаго адбываецца пераклад і начытка. Да апрацаванай інфармацыі пра слаўтасць дадаюцца фотаздымкі гэтай слаўтасці і яе GPS-каардынаты.

ІТ-платформа КрокApp адкрытая для ўдасканалення і развіцця, а таксама для папаўнення карыснымі дадзенымі ад прафесійных гідаў, турыстычных цэнтраў, мясцовых краязнаўцаў, музеяў.

Агульны сцэнар выкарыстання

Карыстальнік пазначае колькасць вольнага часу, праграма будзе маршрут па бліжэйшых слаўтасцях адпаведна часу. Карыстальнік праходзіць пабудаваным маршрутам і пры набліжэнні да слаўтасці слухае аўдыязапіс са звесткамі пра слаўтасць, які ўключаецца аўтаматычна. Калі карыстальнік адзначыць жаданне падмацавацца і нешта набыць, КрокApp скарэктуе маршрут адпаведным чынам.

Праблема, якая вырашаецца

У Беларусі 110 гарадоў. Колькасць гарадоў, пра якія можна даведацца праз мабільныя праграмы (не аўдыягіды), якія размешчаны ў краме мабільных праграм Google Play, – да 20. Мабільных праграм з аўдыякантэнтам па вялікіх гарадах Беларусі менш за 10. Адзінай мабільнай праграмай, у якой можна было б знайсці інфармацыю пра спадчыну беларускіх гарадоў, няма. Варта, зазначыць, што ў Беларусі больш за 27000 населеных пунктаў, пра якія можна распавесці больш шырокай аўдыторыі – замежным турыстам, жыхарам саміх населеных пунктаў.

Сацыяльны эфект

1. Забеспячэнне якаснага сэрвісу і прадстаўлення гарадоў і мясцін замежнікам.
2. Забеспячэнне зацікаўленасці спадчынай беларускай культуры з боку мясцовых жыхароў гарадоў і іншых населеных пунктаў.
3. Рэклама і прасоўванне малавядомых рэгіянальных аб'ектаў культурнай і гістарычнай значнасці.
4. Узняццё ўзроўню нацыянальнай самасвядомасці жыхароў Беларусі.
5. Прыцягненне ўвагі да аб'ектаў культурнай і гістарычнай значнасці, якія знаходзяцца ў аварыйным стане (аб'екты дойлідства).

Поспехі праекта

1. Зроблена працоўная мадэль КрокApp. Апублікавана ў вольным доступе ў інтэрнэце краме мабільных праграм Google Play.
2. Зроблена інтэрнэт-платформа праекта з наступнымі даменамі: krokapp.by, krokam.by, krokapp.com, krokam.com.
3. Даступныя мовы: беларуская, англійская, руская, чэшская (прататып).
4. Можна азнаёміцца з фактамі пра 40+ гарадоў Беларусі.
5. Праект выйграў намінацыю “Рэгіянальныя праграмы” ў конкурсе сацыяльных праектаў Social Weekend 8.
6. Праект у СМІ: артыкулы ў афіцыйных газетах «Навука», «СБ Беларусь сёння», рэпартаж пра праект у праграме «Главный эфир» на тэлеканале Беларусь-1, навінавых парталах абласных гарадоў.

7. Праект паспяхова прасоўваецца праз сацыяльныя сеткі – Вконтакте і Facebook.

Асаблівасці рэалізацыі праекта

Праект распрацаваны ў выглядзе ІТ-платформы, якая ўключае мабільную праграму і вэб-сайт. Мабільная праграма рэалізавана як Android-прыстасаванне, вэб-сайт рэалізаваны на мове праграмавання Python і базе дадзеных MySQL. Распрацаваная архітэктара пастаянна тэстуецца на функцыянальную адпаведнасць спецыфікацыі.

Кантэнтная частка праекта ўключае ў сябе падрыхтоўку электроннага тэксту, выяў і геаграфічных каардынатаў гісторыка-культурнага аб'екта кантэнт-правайдэрам. Першаснай мовай падрыхтоўкі электроннага тэксту з'яўляецца беларуская, далей кантэнт правяраецца на гістарычную праўдзівасць і перакладаецца на замежныя мовы з захаваннем асаблівасцяў беларускай транслітарцыі.

Планы праекта, напрамкі для інвеставання і дадатковых падпраектаў

1. Дадаць не толькі ўсе славутасці ўсіх 110 гарадоў, але і інфармацыю пра астатнія 27000 населеных пунктаў.
2. Адаптаваць кантэнт для іншых моў.
3. Укараніць сістэму аўтаматычнага ўключэння аўдыягіда па ходзе руху карыстальніка.
4. Усталёўваць доўгатэрміновыя кантакты з прафесійнымі гісторыкамі, экскурсаводамі, этнографамі для стварэння базы дадзеных высокай якасці.
5. Арганізаваць магчымасці дадання ўласнай інфармацыі для экскурсаводаў, краязнаўцаў, гісторыкаў і іншых карыстальнікаў. Экскурсаводы змогуць атрымаць дадатковую магчымасць заробку, дзякуючы размяшчэнню платнага кантэнту ў KrokApp.
6. Распрацаваць мабільную праграму для iPhone.

Спіс выкарыстанай літаратуры

1. Историко-культурное наследие не приемлет равнодушия // [Электронны рэсурс]. — Рэжым доступу: <https://www.bsc.by/story/istoriko-kulturnoe-nasledie-ne-priemlet-ravnodushiya>. — Дата доступу: 26.09.2017.
2. KrokApp // Google Play [Электронны рэсурс]. — 2017. Рэжым доступу : <https://play.google.com/store/apps/details?id=by.ssrlab.krokapp>. — Дата доступу : 26.09.2017.
3. KrokApp — персанальны аўдыягід па гарадах Беларусі // [Электронны рэсурс]. — 2017. Рэжым доступу : <http://krokapp.by/>. — Дата доступу : 26.09.2017.